

äfv. i plur. — 2) Penningar, som en köpare på förhand ger säljaren, till säkerhet för, att han står vid köpet, och dem han i annat fall förlorar. *Jag ger er 2 r:dr i h. på smöret.* — 5) Penningar, hvilka gifvas den, som tar värfning till krigstjenst, och efter hvilkas emottagande han är dertill förpligtad. *Hvar soldat fick tio r:dr i h-ar.*

HANDPIK, m. 2. Se *Spontan*.

HANDPLAGGA, f. 1. Slag i handen med ett ris, som till straff tilldelas en skolgosse, för någon dess förseelse.

HANDPRESS, m. 2. Press, som skötes med hand (till skilnad ifrån Maskinpress).

HANDPUST, m. 2. Liten pust att bruka för hand, i kök, o. s. v.

HANDQVARN, f. 2. Liten qvarn, till förmalning af hvarjehanda ämnen, och inrättad att drifvas med handkraft.

HANDROT, f. 3. pl. — *rötter*. Se *Handled*.

HANDRÄCKNING, f. 2. (fig.) Hjelp, bistånd. *Delta var mig en god h. af honom. Gifva någon en h. — Syn. Se Hjelp.*

HANDRÖR, n. 3. Ett slags fordom brukligt skjutegevär, äfven kallad Half Haka.

HANDBREDD, f. 3. Bredden af en medelstor människohand. Beräknas i allmänhet till 4 tum.

HANDEKRETERARE, m. 3. Enskilt sekreterare hos en furste eller förnäm person.

HANDSKAS, v. d. 1. (pop. o. fam.) *H. med något*, (egentl.) handtera med handskar; (fig.) syselsätta sig med, hålla på med något. *H. med någon*, vara i delo, i tvist med någon. *Han är ej god att h. med.* att ha att göra med. *Om han får h.,* får hålla på.

HANDSKBOD, f. 2. Salubod, der handskar af alla slag försäljas.

HANDSKE, m. 2. pl. *handskar*. Sydd betäckning för handen, vanligtvis af beredt skinn, att skydda den emot köld, sol eller luft. *H. med, utan fingrar. Taga h-karna på, af sig.* (Fig.) *Kasta h-n åt någon*, utmana någon. (Talesättet härleder sig deraf, att fordom, då en riddare ville utmana en annan till strid, kastade han, till tecken deraf, handsken på marken åt honom.) *Drah-kar*, ett slags lek. — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom Half-, Skinn-, Glacé-, Semskskinns-handske, m. fl.

HANDSKMAKARE, m. 3. Handverkare, som förfärdigar handskar. — *Ss. H-arbete, -bod, -gesäll, -handverk, -lärling, -vara, -verkstad, -yrke.*

HANDSKMAKERI, n. 3. 1) En handsmakares yrke, handverk, arbete. — 2) Handsmakares skrå.

HANDSKRIFT, f. 3. 1) Egenhändig skrifvelse. *Förneka sin egen h.* — *Syn. Hand.* — 2) Skrifven afhandling, bok (i motsats till tryckt). *En h. af Eddan.* — *Syn. Manuskript.*

HANDSKRIFVEN, a. 2. neutr. — *et*. Skrifven (ej tryckt).

HANDSKÄRA, f. 1. Liten lätt skära att begagna för hand.

HANDSLAG, n. 3. 1) Handlingen, då man slår någon i hand, till tecken att man går in på en öfverenskommelse, eller till försäkran att man ämnar hålla ett vid tillfället gifvet löfte. *Lofva något med h.* — 2) Se *Anslag*, 5.

HANDSLÖG, hånndsLöj, a. 2. (pop.) Händig att slöjda.

HANDSPAK, m. 2. 1) (skepp.) Häfstång af något segt träslag, som brukas på örlogsfartyg

förnämligast vid baxning af kanonerna, och på handelsfartyg vid bråspelets eller gångspelets rundhivning. — 2) (artil.) Dylig häfstång, som vid fastnings- och belägringsartilleri nyttjas till styckenas framförande och svängande vid riktningen.

HANDSPIK, m. 2. (artil.) Ett slags mindre och lättare handspak, som nyttjas vid fältartilleri.

HANDSPJUT, n. 3. Benämning på ett slags spjut, som fordom brukades i krig.

HANDSPRUTA, f. 1. Mindre spruta, som skötes endast med händernas tillhjälp.

HANDSPÅNAD, m. sing. 1) Spånad för hand, på spinnrock. Säges till skilnad ifrån Maskin-spånad. — 2) På spinnrock spunnet garn.

HANDSTIL, m. 2. En persons sätt att formera bokstäfverna vid skrifning; själfva utseendet af hans skrift. Förkortas oftast till *Stil*. *Ful, vacker h.*

HANDSTOL, m. 2. Se *Bändstol*, 1.

HANDSTYRKA, f. sing. Den styrka, en menniska har i händerna. *Hafva god h.*

HANDSTÄD, n. 3. Mindre, lätt flyttbart städ.

HANDSVÄRMARE, m. 3. (fyrv.) Svärmare, som kastas med hand.

HANDSÄG, f. 2. Säg att begagna för hand (till skilnad ifrån säg i en sägqvarn).

HANDSÖL, n. 3. Den första försäljningen, någon gör på dagen. — *Ordet kommer, enligt Ihre, af Hand och Selja, sälja.*

HANDTAG, n. 3. 1) Tag med handen. *Gifva någon ett h., för att hjälpa honom öfver en rännil.* — 2) Särskilt del på verktyg, redskap, kärl, enkom ämnad att fatta i med handen, för att lättare och beqvämre kunna bära, handtera dem. *H. på en plog.* — 3) (fig. fam.) Hjelp, bistånd. *Delta var ett godt h. för honom. Göra någon ett godt h.,* en god hjälp.

HANDTECKNING, f. 2. Egenhändig namnteckning.

HANDTERA, v. a. 1. (af *Hand*) 1) Med händerna hålla, röra; medelt händerna göra bruk af (verktyg, redskap, o. s. v.). *Varsamt h. något.* *Han förstår att h. plogen, yxan, sågen, penseln, mejseln, o. s. v.* — *Syn. Bruka, Sköta, Behandla.* — 2) (fig.) a) Bemöta, behandla. *Väl, illa h. någon.* *Man kan h. honom, hur man vill.* — 3) (med sak till objekt) Behandla, bedrifva, leda. *H. en sak väl.* *Utgången beror af, huru man h-r saken.*

HANDTERANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom någon eller något handteras.

HANDTERING, f. 2. 1) Se *Handterande*. — 2) Näringsyrke, isynnerhet sådant, hvarvid arbete med händerna äger rum. *En snygg, osnygg h.*

HANDTERLIG, a. 2. 1) Som låter handtera sig. *Väl, lätt h-t verktyg.* — 2) (fig.) Som låter leda, rätta, böja sig; som fogar sig efter andra. *Gossen är temligen h.* — *Syn. Böjlig, Läraktig, Villig.*

HANDTLANGA, v. n. 1. Biträda en handverkare i det gröfre af dess arbete, hvartill ingen färdighet i själfva yrket behöfves. *H. åt en murare, plåtslagare, o. s. v.* — *Handtlangande*, n. 4. o. *Handtlangning*, f. 2.

HANDTLANGARE, m. 3. och — *GERSKA*, f. 1. 1) Person, som handtlangar åt någon handverkare. — 2) (fig.) Medhjelpare, biträde.

HANDTRYCKNING, f. 2. 1) Handlingen, då man med sin hand trycker en annans. *Med en h. gaf hon honom tillkänna, att han ej borde låsa om något.* — 2) (fig. fam.) Penningar, som gifvas någon (egentl. obemärkt tryckas honom i